

Zagadnienie: Wokół przypowieści biblijnych

I Jakim gatunkiem jest biblijna przypowieść?

Pan Jezus, aby przekazać ludziom swoją naukę, używał przykładów z ich codziennego życia zawartych w krótkich opowiastkach, które miały właśnie zilustrować i przybliżyć prawdy głoszonej przez Niego nauki.

Najczęściej mówił do ludzi prostych, posługiwał się więc przykładami z ich życia; opowiadał o pasterzach, rolnikach, ojcach i dzieciach, panach i sługach, codziennych sytuacjach.

Te krótkie opowieści nazwano przypowieściami.

Przypowieść ma podwójny sens:

- dosłowny (historia z życia codziennego)
- przenośny , ukryty (dotyczący zasad wiary, ale również uniwersalny, czyli zawsze aktualny)

*Można powiedzieć, że przypowieść (inaczej **parabola**) to taka opowieść z „podwójnym dnem”. Słuchacz (czytelnik) ma za zadanie rozszyfrować znaczenie przedstawionej historii.*

- przypowieść jest utworem narracyjnym (narrator opowiada o wydarzeniach)
- ma prostą fabułę
- brak dokładnie określonego czasu, miejsca wydarzeń, bohaterów (np. *nad jeziorem , pewnego dnia, pewien człowiek* – brak precyzyjnie nazwanych bohaterów, dokładnie określonego miejsca i czasu służy temu, aby

przedstawiana historia mogła dzieć się wszędzie i zawsze oraz dotyczyć każdego człowieka)

- w przypowieściach występują **alegorie i symbole**, które odbiorca powinien właściwie odczytać (np. Ojciec, Pasterz jest alegorią Boga, zagubiona owca – alegorią człowieka grzesznego)
- przypowieść ma cel dydaktyczny, czyli ma pouczyć odbiorcę, udzielić wskazówki, jak żyć, pokazać postawy godne naśladowania, przestrzec przed popełnianiem błędów

Alegoria jest motywem (np. postacią, wydarzeniem) w utworze literackim lub dziele plastycznym, który poza znaczeniem dosłownym ma ściśle określony, jednoznaczny sens przenośny. Na przykład sowa jest alegoria mądrości, lis – sprytu, chytrłości itp.

Symbol od **alegorii** różni się tym , że jest wieloznaczny. **Alegoria** jest jednoznaczna, każdy odczytuje ją tak samo.

II Teraz proszę o pracę z materiałem udostępnionym na platformie epodreczniki: „Jak można (nie)zrozumieć nauki Jezusa-przypowieści ewangeliczne”.

Pamiętaj! Nie wszystkie zadania są do wykonania!

<https://epodreczniki.pl/a/jak-mozna-nie-zrozumiec-nauki-jezusa-przypowieści-ewangeliczne/D1DT0kXWT>

1. Przeczytaj informacje wstępne.
2. Zapoznaj się z tekstem „O dziele”.
3. Odpowiedz na pytania:

a) W której części Biblii znajdują się Ewangelie i kto je napisał?

.....
.....
b) O czym mówią Ewangelie?

.....
.....
c) Znajdź w innym źródle odpowiedź na pytanie – od jakiego słowa
pochodzi nazwa Ewangelia i co oznacza?

.....
.....
4. Przeczytaj teraz z e podręcznika tekst - *Dobra lub zła budowa.*

Ewangelia wg św. Łukasza, rozdz. 6, w. 47---49.

5. Wykonaj ćwiczenie 2 i sprawdź, czy zapamiętałeś, czym charakteryzuje
się ewangeliczna przypowieść.

III Jak można (nie) zrozumieć nauki Jezusa?

Ewangeliczne przypowieści.

Pracujemy w dalszym ciągu z materiałem udostępnionym na platformie:

<https://epodreczniki.pl/a/jak-mozna-nie-zrozumiec-nauki-jezusa-przypowieści-ewangeliczne/D1DT0kXWT>

1. Przeczytaj :

**Przypowieść o chwaście. Ewangelia wg św. Mateusza, rozdz. 13, w. 24---
31**

a następnie:

**Wyjaśnienie przypowieści o chwaście. Ewangelia wg św. Mateusza,
rozd. 13, w. 36---43**

2. Odpowiedz na pytania:

- a) W jaki sposób wersety 36–43 łączą się z wersetami 24–30?

Wersety 36 – 43 sąwersetów
24 – 30.

- b) Kto poprosił Pan Jezusa o wyjaśnienia?

.....

- c) O czym może świadczyć fakt, że Jezus został poproszony
o wytłumaczenie sensu przypowieści?

.....
.....

- c) Co oznaczają alegorie występujące w poznanej przypowieści o
chwaście?

- Siewca dobrego nasienia-
- rola -
- dobre nasienie –
- chwast –
- nieprzyjaciół –
- żniwo –
- żeńcy –

3. Przeczytaj tekst **Po co nam przypowieść?**

4. Odpowiedz pisemnie na pytanie w poleceniu 6.

Zastanów się i odpowiedz, dlaczego Jezus sięgał po gatunek przypowieści,
zamiast mówić wprost albo tworzyć precyzyjne, naukowe wystąpienia.

W odpowiedzi na to pytanie pomoże Ci tekst - **Humphrey Carpenter Jezus**

.....
.....
.....

Przeczytaj (wciąż z e podręczniki)

IV Przypowieść o dwóch synach. Ewangelia wg św. Mateusza, rozdz. 21, w. 28---32

Wykonaj teraz ćwiczenie 7.4, aby sprawdzić, dobrze charakteryzujesz bohaterów przypowieści.

V Czego uczy nas przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych? Ewangelia według świętego Mateusza

Przeczytamy tekst – podręcznik strona 207.

W Izraelu za czasów Jezusa był zwyczaj, że w dniu ślubu narzeczonny razem z przyjaciółmi wybierał się do domu rodzinnego swojej narzeczonej. Ceremonia zaczynała się po zachodzie słońca. W tym czasie panna młoda razem ze swoimi druhami oczekiwała na pana młodego i jego orszak. Kiedy panny – towarzyszki panny młodej- słyszały nadchodzącego pana młodego, wychodziły mu naprzeciw i lampami oliwnymi oświetlały drogę. Po jego przybyciu wszystkie dołączały do gości pana młodego i rozpoczynała się uczta.

Lampa oliwna miała kształt łódki, i posiadała knot, była napelniana oliwą.

Ponumeruj wydarzenia planu zgodnie z ich chronologią.

Przybycie oblubieńca.

Sen dziesięciu panien.

Pójście panien nierozsądnych po oliwę

Odmowa oblubieńca.

Prośba nierozsądnych panien o pożyczenie oliwy.

Nadejście pana młodego.

Przebudzenie panien i zapalenie lamp przez roztropne.

Uczta weselna.

Odmowa rozsądnych panien.

Oczekiwanie na pana młodego.

Zamknięcie drzwi przed nierozsądnymi pannami.

Przyporządkuj poniższe do określenia pannom z przypowieści.

*lekkomyślne, przezorne, nieprzygotowane, mądre, zapobiegliwe, głupie,
przygotowane, czujne, nierozważne, czujne, skupione, nieprzewidujące,
bezmyślne, przewidujące, niedbałe, roztrzępane*

Panny roztropne:

Panny nierozsądne:

Przyjrzyj się posągom na fotografii – str.207.

Jakie uczucia wyrażają ich twarze i gesty?

Panny roztropne:

Panny nierozsądne:

Jak możemy odczytać alegorie zastosowane w tej przypowieści?

Pan Młody - Pan Jezus

uczta ,wesele - spotkanie z Bogiem

panny -

Jeżeli oliwa do lamp symbolizuje mądrość, czynione dobro, napisz do czego zachęca ta przypowieść?

Zastosuj tryb rozkazujący,

np. Przewiduj, co może się wydarzyć!

.....
.....
.....

VI Teraz przeczytaj „Przypowieść o lampie” z Ewangelii według świętego Marka, str.208.

Podaj pięć przykładów sytuacji, w których jest niezbędne światło.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

5.

Połącz podane frazeologizmy z ich znaczeniami.

<i>chować coś pod korcem</i>	pokazać coś, co było tajemnicą, ujawnić
<i>rzucić nowe światło na coś</i>	zajmować wysokie stanowisko, być kimś ważnym
<i>ujrzeć światło dzienne</i>	mówić o kimś dobrze (źle); przedstawiać kogoś w określony sposób
<i>światło bije z kogoś</i>	pojawić się publicznie, ukazać się
<i>zapalić zielone światło</i>	spowodować, że coś staje się bardziej zrozumiałe; ujawnić nową stronę czegoś
<i>stać na świeczniku</i>	ukrywać coś przed innymi
<i>wydobyć na światło dzienne</i>	ktoś jest szczęśliwy, zadowolony
<i>stawiać kogoś w dobrym (złym) świetle</i>	umożliwić wykonanie

VII „KTO MA USZY, NIECHAJ SŁUCHA...”, czyli przypowieść o siewcy.

Przeczytaj przypowieść- podręcznik str.204.

Wyjaśnij, odwołując się do *Przypowieści o siewcy*, w jaki sposób Jezus przemawia do tłumów? Dlaczego wsiadł do łodzi i wypłynął na jezioro?

.....
.....
.....

Jak sądzisz – czy Jezus tłumaczy słuchaczom, w jaki sposób mają uprawiać zboże? A może przedstawia wyniki swojej obserwacji z wędrówek po okolicy? Odpowiedz , po co Jezus opowiada przypowieści.

.....
.....

.....

.....

Określ czas i miejsce wydarzeń, o których jest mowa w przypowieści. Czy informacje na ten temat są szczegółowe czy ogólne?

.....

.....

.....

Wyjaśnij, kim jest siewca przedstawiony w przypowieści. Weź pod uwagę dosłowne i przenośne znaczenie tego słowa.

Siewca	znaczenie dosłowne
	
	znaczenie przenośne

.....

Gdzie padły poszczególne ziarna, uzupełnij tabelki.

A	B	C	D
wzeszły, ale wypaliło je słońce	wydziobały je ptaki	ciernie wybijały i je zagłuszyły	wydały plon

Połącz strzałkami postawy ludzi z biblijnym obrazem

człowiek słucha i chętnie przyjmuje Słowo Boże,
ale jest niestały i szybko rezygnuje

ziemia żyzna

człowiek słucha,
ale nie rozumie Słowa, które porywa Szatan

droga

człowiek słucha Słowa,
ale zagłuszają je troski i bogactwo

grunt skalisty

człowiek słucha Słowa i rozumie je,
co przynosi owoce w jego życiu

miedzy ciernie

Dla odprężenia możesz posłuchać piosenki Arki Noego inspirowanej tą przypowieścią.

<https://www.youtube.com/watch?v=WHnrt6RPgvA>

*W tym tygodniu nie wysyłaj do mnie prac. Czytaj, powtarzaj, ucz się.
Biblia to Księga Życia!*

Dobrej lektury i efektywnego samokształcenia.
Mariola Krawczyk